Asjaõiguste kohandamine

Sloveenia

1 Millised asjaõigused võivad tekkida, kui päritakse selle liikmesriigi õiguse alusel?

Pärimise korral tekkida võivate asjaõiguste hulka kuuluvad vallas- ja kinnisasja ning käsitöölise ja füüsilisest isiku ettevõtja tööriistade omandiõigus ning muud asjaõigused (pandiõigus, juurdepääsuõigus, ärisuhetest ja mitteärisuhetest tekkivad õigused ja kohustused, autoriõigus (nii varalised kui ka isikulised komponendid), patenditaotleja või -omaniku õigused, tehnilise täiustuse autori õigus hüvitisele, disainilahendusest tulenevad õigused).
Konkreetse isikuga seotud asjaõigused, nagu isiklikud servituudid, õigus elurendisele ja õigus ülalpidamisele, ei saa olla pärimise objektiks.

2 Kas need asjaõigused kantakse vallas- või kinnisasjaõiguste registrisse? Kas registrisse kandmine on kohustuslik? Millistesse registritesse need kantakse? Millised on registrisse kandmise nõudmised ja menetlus?

Pärimismenetluse lõpus teeb kohus pärandi kohta otsuse, mis annab asjas sisulise hinnangu ja on olemuselt deklaratiivne. See tähendab, et kohtuotsusega kuulutatakse välja isikud, kes on pärijad, annakusaajad või muud soodustatud isikud, kes on testaatori surma hetkel omandanud õiguse pärandvarale või annakule või muud õigused pärandile. Samuti tähendab see, et pärandi kohta tehtud otsusega ei kehtestata konkreetsete kohustuste täitmist, vaid et isikud, kelle õigused määratakse kindlaks pärandvara/annakut puudutava lõpliku otsusega, vastutavad ise nende õiguste teostamise eest.
Eelnevaid norme ei kohaldata *kohtu valduses oleva vara üleandmise* suhtes. Kohus määrab vara üleandmise kohe pärast seda, kui pärandi kohta tehtud otsus on muutunud lõplikuks, ja teeb ka korralduse kanda vara kinnistusraamatusse. Enne üleandmist peavad aga soodustatud isikud tõendama, et nad on täitnud või taganud neile testaatori poolt pandud kohustused nende isikute kasuks, kes ei saa ise oma asjade ja hüvitiste eest hoolitseda, või üldkasulikul otstarbel (pärimisseaduse artikkel 216).

Registreerimine kinnistusraamatus

Erinorm kehtib ka *kinnisasjaga seotud asjaõiguste registreerimise suhtes. Need kantakse kinnistusraamatusse.* Kohus määrab omal algatusel varaga seotud vajalike kannete tegemise kinnistusraamatusse kohe pärast seda, kui pärandi kohta tehtud otsus on muutunud lõplikuks. See hõlmab näiteks pärija omandiõiguse, aga ka omandiõiguse koormamise või piiramise registreerimist (annakusaaja õigus kasutusvaldusele või hüpoteegist loobumisele annaku vormis).

Registreerimine äriregistris

Osalused äriühingutes ja füüsilisest isikust ettevõtja varad kantakse äriregistrisse. Kõik äriühingu osanikega seoses tehtud muudatused kohturegistris on olemuselt üksnes deklaratiivsed, kuna osaniku staatus omandatakse alles pärast kohturegistrisse kandmist. Osaluse pärimise korral tuleb esitada asutamislepingu asjaomase muudetud sätte konsolideeritud tekst, sealhulgas osanikke ja nende osalusi puudutavad muudetud sätted koos notariaalse kinnitusega, et asutamislepingu muudetud sätted on kooskõlas lõpliku pärimisotsusega. Füüsilisest isikust ettevõtja kantakse äriregistrisse selle isiku nõuetekohase taotluse alusel. Puuduliku taotluse korral palub registriametnik taotlejal kaheksa päeva jooksul oma taotlust täiendada. Kui taotleja ei täienda taotlust määratud tähtaja jooksul, jätab ametnik taotluse rahuldamata, koostades selle kohta otsuse. Selle otsuse peale võib esitada registriametnikule kaebuse kaheksa päeva jooksul alates otsuse kättetoimetamisest.

Registreerimine muudes registrites

Tehingukontode register (tehingukontode registreerimine)
Registrikande vormis väärtpaberite register, mida peab väärtpaberite keskdepositoorium *(Centralna klirinško depotna družba d.d. – KDD)*
E-RISK register (tulirelvade register, mootorsõidukite register)
Veesõidukite register
Õhusõidukite register
Autorite ja autoriõigusega kaitstud teoste register; autoriõigusega kaitstud teoste reprodutseerimisest tulenevate õiguste ja hüvitiste register; audiovisuaalsete teoste register
Pensionihüvitiste register.

3 Milline on asjaõiguste registrisse kandmise mõju?

Registreerimine kinnistusraamatus

Kinnisasjaga seotud asjaõiguste kandmist kinnistusraamatusse reguleerib kinnistusraamatu seadus (*Zakon o zemljiški knjigi;* Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 58/03, 37/08 – ZST-1, 45/08, 28/09, 25/11 ja 14/15 – ZUUJFO).
Kinnisasjaga seotud asjaõiguste kandmisel kinnistusraamatusse lähtuvalt pärandi kohta tehtud otsusest on *deklaratiivne mõju*, sest pärija omandab omandiõiguse testaatori surma hetkel.
Kinnistusraamatus registreerimine tähendab avalikustamist. See tähendab, et kui õigus on kantud kinnistusraamatusse, ei saa keegi väita, et ta seda ei tea. Samuti kohaldatakse kinnistusraamatu usaldatavuse põhimõtet. Eeldatakse, et kinnistusraamatusse kantud isik on soodustatud isik (omanik).

Registreerimine äriregistris

Registreerimismenetlust reguleerib Sloveenia äriregistri seadus *(Zakon o poslovnem registru*; Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 49/06, 33/07 – ZSReg-B ja 19/15). Äriregistris registreerimine on olemuselt puhtalt deklaratiivne. Pärija ei pea osaniku staatuse omandamiseks ootama, kuni selle kohta tehakse kanne kohturegistrisse, sest testaatori pärandvara, sealhulgas ettevõtte osalus, läheb tema pärijatele üle tema surma hetkel.

Registreerimine muudes registrites

Tehingukontode register

Tehingukontode register (RTR) on eraldiseisev elektrooniline andmebaas, mis sisaldab tehingukontode ja nende omanike (äriüksused või füüsilised isikud) andmeid. Kui isik saab tehingukonto omanikuks, kantakse konto andmed registrisse.

Registrikande vormis väärtpaberite register

Omanik omandab registrikande vormis väärtpaberi, kui see kantakse omaniku kontole registrikande vormis väärtpaberite keskregistris.

E-RISK register, veesõidukite register ja õhusõidukite register

Registreeritud sõidukite register sisaldab konkreetse sõiduki kohta käivat täielikku teavet, mis peab olema registreerimistunnistusel, registreerimisnumbrit, väljastatud sõiduki registreerimistunnistuse numbrit, andmeid sõiduki omaniku või isiku kohta, kelle nimel on sõiduk registreeritud, tehnilise ülevaatuse

andmeid ning kohustusliku kindlustuse ja muid andmeid. Registreeritud sõidukite registri kandel puudub avalikustav mõju, sest see register ei ole avalik. Sama kehtib tsiviilkasutuses olevate tulirelvade arvestuse kohta (väljastatud tulirelvasertifikaatide üle peavad arvestust haldusüksused, samal ajal kui siseministeerium peab väljastatud tulirelvasertifikaatide keskregistrit ning arvestust relvamüüjatele ja lasketiiru käitajatele väljastatud lubade üle). Veesõidukite registri ja õhusõidukite registri kannetel on seevastu avalikustav mõju.

Autoriõigusega kaitstud teoste register

Registrikanne loob õigusliku eelduse, et konkreetse teose autor või autoriõiguse omaja on isik, kes on kantud registrisse, kuni ei ole tõendatud vastupidist. Register on avalik.

Pensioni- ja töövõimetuskindlustuse raames kindlustatud isikute ja tagatud õiguste valdajate register

Kindlustatud isikute register hõlmab järgmisi registreid: pensioni- ja töövõimetuskindlustuse raames tagatud õiguste valdajate register, kindlustushüvitiste register, kohustuslikke sotsiaalkindlustusmakseid tasuma kohustatud isikute register ja eksperdiarvamuste register. Ametlikku registrit reguleerivas seaduses ei ole sätestatud, et see register on avalik ja et registris kande tegemisel on avalikustav mõju.

4 Kas on olemas erinormid ja menetlused sellise asjaõiguse kohandamiseks, millele isikul on õigus vastavalt pärimisele kohaldatavale õigusele, juhul kui selle liikmesriigi õiguses, kus kõnealusele õigusele tuginetakse, on see asjaõigus tundmatu?

Riigisiseses õiguses puuduvad erinormid ja menetlused asjaõiguste kohandamiseks.

Viimati uuendatud: 07/01/2020

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.